

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 06.07.2026

Vår ref.: 202411838-83 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler:

Tanja Midtsian

tcm@nve.no, 22959493

Oversendelse av klager på vedtak om anleggskonsesjon og samtykke til ekspropriasjon for ny 66 (132) kV kraftledning Fitjar–Tysnes

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt to klager på konsesjonsvedtaket på vedtak om samtykke til ekspropriasjon til Fagne AS for en ny kraftledning fra Midtfjellet transformatorstasjon i Fitjar kommune til Sætratjørna i Tysnes kommune. NVE kan ikke se at det er kommet frem vesentlige forhold i klagen som gjør at vi vil omgjøre eller oppheve vedtakene. Saken sendes herved til Energidepartementet for endelig behandling, jf. forvaltningsloven § 33.

Bakgrunn

NVE fattet 12. mai 2026 vedtak om anleggskonsesjon og samtykke til ekspropriasjon for en ny 66 (132) kV kraftledning fra Midtfjellet transformatorstasjon i Fitjar kommune til Furehaugen ved Søreid i Tysnes kommune, og til en ny transformatorstasjon på Tjøreneset i Tysnes kommune. NVEs begrunnelser for vedtaket var at en ny kraftledning mellom Fitjar og Tysnes er et viktig tiltak for å styrke regionalnettet i området. Tiltaket vil øke forsyningssikkerheten og tilrettelegge for økt kraftforbruk i området.

I dette brevet har NVE sammenfattet og kommentert klagen som er blitt fremsatt. For øvrig vises det til notatet «Begrunnelse for vedtak» av 12. mai 2026, ref. NVE 202411838-62 for beskrivelse av saksbehandlingsprosessen, sammenfatning av innkomne merknader og NVEs vurderinger.

Klager

NVE har mottatt tre klager på vedtakene fra klagere som anses å ha rettslig klageinteresse:

- Tominga O'Donnell
- Ingrid Brita Nesse Straume

NVE legger til grunn at berørte grunneiere som har klaget på konsesjonen også har klaget på ekspropriasjonsvedtaket.

Sammenfatning av klager

Tominga O'Donnell (24. mai 2026) er berørt grunneier av gnr. 38, bnr. 18 og 16 i Tysnes kommune. Klagen gjelder Fagnes manglende vilje til å forsøke å inngå minnelig avtale. Gnr. 38, bnr. 18 er en boligtomt som har vært planlagt utbygd som familiested, som Fagnes ledningstrasé vil gå rett over og ødelegge både fysisk og visuelt. Klager er ikke tilfreds med tilbudet om kompensasjon fra Fagne, som kun utgjør 25 % av verdivurderingen da den ble arvet i 2014, og ønsker at Fagne heller velger en annen trasé som ikke berører gnr. 38, bnr. 18.

Ingrid Brita Nesse Straume (2. juni 2026) eier gnr. 85, bnr. 11 i Fitjar kommune, som blir berørt av tiltaket. Hun mener tiltaket er mangelfullt utredet, og konsekvensene for hennes eiendom er ikke tilstrekkelig vurderte.

Når det gjelder konsekvenser for bruken av eiendommen, så synes vedtaket å forutsette at området fortsatt kan benyttes som før, hva gjelder molo, båtopptrekk, fortøyning og bruk av strand- og sjøområdet. Straume mener NVE i hovedsak vektlegger avstanden fra kabeltraseen til fritidsboligen og synlighet fra eiendommen. Dette mener klager ikke tar tilstrekkelig hensyn til reduksjon i funksjonaliteten, brukskvaliteten og nytteverdien av eiendommen.

Straume mener også at vedtaket ikke vurderer konsekvensene for privat vannforsyning, strømtilførsel, internettkabel og avløpsledninger eller stiller krav til hvordan disse anleggene skal sikres mot skade i anleggsperioden, inkludert hvordan konflikter skal håndteres. Disse forholdene mener klager ikke er tilstrekkelig utredet.

Klager savner også utredninger av alternative løsninger, særlig alternative ilandføringsløsninger som gir mindre konflikter for eiendommen til klager. Hun mener alternativer er forkastet på grunn av høyere kostnader eller generelle tekniske vurderinger, som ikke i tilstrekkelig grad er vurdert opp mot skadevirkningene av løsningen som har fått konsesjon.

Videre savner Straume en vurdering av verdiforringelsen tiltaket vil påføre eiendommen. Hun mener det ikke er avgjørende at kablen ikke er synlig etter at den er lagt, da ulempene i hovedsak vil være resultat at ryddebeltet, terrenginngrepet, nærføringen til eiendommen og bruksulempene. Hun mener det er urimelig at en eiendom skal påføres så store ulemper uten at alternativer er tilstrekkelig vurdert.

Straume ber om at vedtaket blir omgjort, eller subsidiært opphevet og behandlet på nytt, der ilandføringspunkt og alternative løsninger blir vurdert på nytt. Hun stiller samtidig spørsmål ved hvorfor slike inngrep skal gjennomføres i lys av all usikkerheten rundt behovet og Hordfast-prosjektet.

Fagnes kommentarer til innkomne klager

Klagene er i henhold til forvaltningsloven § 33 sendt Fagne til uttalelse i e-poster av 26. mai og 12. juni 2026. Fagne kommenterte klagene i brev av 5. og 23. juni 2026.

Kommentarer til klagen fra Tominga O'Donnell

Fagne viser til lang tids korrespondanse med klager, der det fra Fagnes side er lagt fram flere alternative løsningsforslag, uten at det har vært mulig å komme til enighet. De kan derfor ikke se at det er grunnlag for å hevde at Fagne ikke har forsøkt å oppnå minnelig løsning. Når det gjelder tilbud om kompensasjon, har Fagne innhentet to uavhengige verdivurderinger av eiendommen i 2026, der tilbudet til klager er basert på den høyeste av disse. De viser til at de som nettselskap er underlagt krav om nøytral og ikke-diskriminerende opptreden, slik at de må behandle grunneiere i sammenlignbare situasjoner likt og ikke kan tilby vesentlig høyere kompensasjon til enkelte grunneiere uten saklig grunn. De påpeker dessuten at erstatningsutmålingen er et spørsmål som er relevant for konsesjonsspørsmålet, men må avgjøres gjennom skjønn dersom partene ikke blir enige.

Fagne forstår at belastningen for enkelte grunneiere kan oppleves belastende, og at traseen er et resultat av en omfattende teknisk, økonomisk og miljømessig vurdering. Den har også vært gjenstand for en bred konsesjonsbehandling, der innspill fra berørte parter er vurdert. Fagne mener klagen ikke inneholder nye opplysninger som tilsier at NVEs vurdering bygger på feil faktum, slik at det gir grunnlag for å endre trasévalget.

Kommentarer til klagen fra Ingrid Brita Straume

Fagne opplyser at klagers eiendom gnr. 85, bnr. 11 er utskilt fra eiendom gnr. 85, bnr. 2, hvorav sistnevnte er direkte berørt og har inngått avtale med Fagne. Straumes eiendom har imidlertid tinglyste rettigheter på gnr. 85, bnr. 2, herunder rett til adkomst, vann- og strømforsyning og sjøtilknytning.

Fagne er ikke enig i at konsekvensene for klagers bruk av eiendommen og eiendommens verdi ikke er tilstrekkelig vurdert. De viser til at de har gjennomført møter med berørte eiere, hvor konsekvenser for bruk og behov for avbøtende tiltak har vært tema. Disse temaene har også vært vurdert som del av konsesjonsprosessen og blir også en del av detaljplanbehandlingen. Det er lagt til grunn at dagens bruk av strandsonen, molo, båtøpptrekk og fortøyning kan videreføres, med nødvendige tilpasninger i anleggsperioden. Forholdet til teknisk infrastruktur skal håndteres i detaljplanleggingen og gjennomføringen av prosjektet. Eventuelt økonomisk tap og erstatning håndteres i egne prosesser og er ikke avgjørende for selve konsesjonsspørsmålet. Etter Fagnes vurdering inneholder ikke klagen opplysninger som tilsier at konsekvensene for eiendommen er så store at det rokker ved vurderingene som lå til grunn for NVEs vedtak.

Klagers anføring at alternative ilandføringspunkter og tekniske løsninger ikke er tilstrekkelig utredet, er ikke Fagne enig i. De har søkt om en løsning som de mener er den beste ut fra hensynet til forsyningssikkerhet, gjennomførbarhet, kostnadseffektivitet og samlet belastning for berørte interesser. Denne traseen har også vært gjennom ordinær konsesjonsbehandling, med høring av berørte parter og avveining av interesser.

Når det gjelder usikkerhet knyttet til Hordfast, presiserer Fagne at tiltaket fra Midtfjellet til Sætratjørna er begrunnet i et selvstendig og eksisterende behov i kraftsystemet som er uavhengig av Hordfast.

NVEs vurdering av innkomne klager

NVEs myndighet i klagesaken følger av forvaltningslovens § 33. NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagene begrunnet, alternativt oversende klagene til Energidepartementet for endelig avgjørelse. Etter forvaltningsloven § 33 andre ledd skal NVE avvise en klage dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger.

NVE mottok totalt to klager på vedtakene innen klagefristen, og begge klagene tilfredsstiller vilkårene for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har følgelig forberedt disse klagene i tråd med forvaltningsloven § 33.

Klagegrunnene

NVE kommenterer forhold som klagerne anfører, og som ikke tidligere er vurdert, og forhold som vi mener bør utdypes nærmere.

NVE registrerer at begge klagerne ønsker vurdert alternative traseer som ikke berører dem direkte, men med ulike begrunnelser. Tominga O'Donnell begrunner dette med misnøye med Fagnes tilbud om kompensasjon for ulemper og økonomisk tap, men peker ikke på noen annen konkret løsning. Ingrid Brita Straume mener ilandføringen som NVE har gitt konsesjon til, både er for dårlig utredet og at de negative konsekvensene for hennes bruk av eiendommen ikke er tilfredsstillende vurdert, og hun savner nærmere vurdering av alternative ilandføringer.

På begge sidene av Langenuen søkte Fagne om kun ett ilandføringsalternativ, og NVE vurderte virkningene av denne traseen. Etter NVEs vurdering var konsekvensene tilstrekkelig belyst, og vi fant ikke grunnlag for å be Fagne vurdere andre alternativer, da det ikke ble pekt på alternativer som åpenbart ville gitt mindre negative virkninger samlet sett. Vi viser ellers til *Begrunnelse for vedtak* av 12. mai 2026, der NVEs vurderinger er beskrevet. Vi forutsetter ellers at Fagne i detaljplanleggingen av traseen tar hensyn til eiendommenes bruk og infrastruktur, slik at de ikke påføres unødvendige ulemper eller skader. Berørte grunneieres økonomiske tap som følge av tiltaket, forutsetter NVE kompenseres gjennom minnelige avtaler eller skjønn. Spørsmål om erstatning er ikke en del av konsesjonsvurderingene. Vi kan ikke se at det foreligger alternativer for ilandføring som samlet gir mindre negative virkninger enn den traseen Fagne har fått konsesjon til.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagene er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 12. mai 2026. Klagene oversendes derfor Energidepartementet til endelig avgjørelse i henhold til forvaltningsloven § 33. Sakens dokumenter gjøres tilgjengelig for Energidepartementet i elektronisk versjon, via innsynsløsningen SeDok.

Med hilsen

Tor Carlsen
fungerende direktør

Ingrid Myrtveit
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopimottakerliste:

FAGNE AS

FAGNE AS - Ann-Elin Rossebø

Ingrid Brita Straume

Tominga O'donnell